

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1938 kl. 4 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående visst tillägg rörande tändstickor till kungörelsen angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess femte tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 227, hava herrar *Mårtensson* och *Persson* i *Tidaholm* anhållit, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att inom den närmaste tiden tillägg göres till kungl. kungörelsen av den 15 december 1933 angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung, varigenom dels tändstickor erhålla skydd enligt kungörelsen, dels beträffande tändstickor, som införas till riket, meddelas särskilda märkningsföreskrifter av innebörd, att å såväl varje ask som å paket och större emballage skola finnas anbragta orden "Tillverkade i ... (landet) ..." samt att ursprungsbezeichnung skall vara utförd med kraftiga bokstäver av viss höjd och i etiketternas längdriktning. Motionen.

I fråga om motiven får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtanden från *Yttranden.* kommerskollegium och generaltullstyrelsen, varjämte utskottet berett Svenska grov- och fabriksarbetareförbundet tillfälle att yttra sig i ämnet.

Kommerskollegium erinrar om att förevarande spörsmål redan tidigare varit föremål för uppmärksamhet och omprövning från statsmakternas sida. Kollegium framhåller i detta sammanhang Svenska tändsticksaktiebolagets framställning i frågan av den 10 december 1935 samt kollegii eget förslag av den 8 december 1937. Sistnämnda förslag utmynnade i en hemställan om sådan ändring av kungl. kungörelsen den 15 december 1933 angående märkning av vissa varor av utländskt ursprung (nr 670), att i fråga om tändstickor ett tillägg skulle införas av följande lydelse:

"Statistiskt

nr

ur 631
632—633 { Tändstickor, jämväl bengaliska.

Märkningssätt: Märket skall vara anbragt, direkt eller medelst etikett, såväl å varje ask eller dylik förpackning som å sådant emballage, som är avsett att såsom förpackning medfölja varan vid dess försäljning i detaljhandeln."

Bihang till riksdagens protokoll 1938. 13 saml. 5 avd. Nr 7.

Genom beslut den 28 januari 1938 förklarade Kungl. Maj:t förslaget icke föranleda vidare åtgärd.

Generaltullstyrelsen hänvisar till ett av styrelsen avgivet utlåtande över ett av kommerskollegium utarbetat förslag till ändring av märkningskungörelsen i motionens syfte, därvid styrelsen ifrågasatt ett tillägg av innehåll, att i märke ingående bokstäver skulle vara minst 2,5 mm höga och anbragta jämnlöpande med annan å varan eventuellt förekommande beteckning. Därest ändring i märkningskungörelsen i nu förevarande mera begränsade hänseende skulle anses böra ifrågakomma, syntes ändring böra företagas på sätt, styrelsen sålunda föreslagit.

Svenska grov- och fabriksarbetareförbundet tillstyrker bifall till motionen och erinrar om de svårigheter, varmed den svenska tändsticksindustrin och däri anställda numera kämpa. Enligt förbundets uppgift var produktionen 1929 vid 15 fabriker 51,647 ton men hade 1935 nedgått till 20,618 ton vid då arbetande 9 fabriker. Samtidigt hade arbetarnas antal sjunkit från 5,860 till 2,574 (antalet torde numera uppgå till omkring 2,000). Arbetstiden hade ock nedgått till i allmänhet tre dagar i veckan under åren 1932—1933 och därefter till fyra och fem dagar i veckan. Anledningen härtill vore dels tändstickstrustens egen produktionspolitik, andra länders tullpolitik samt senare tiders rationaliseringsåtgärder. Tidigare hade c:a 95 % av produktionen exporterats, numera blott en avsevärt mindre del därav. Den på senare år ökade importen vore därför särskilt kännbar.

Utskottet.

Utskottet kan med stöd av inhämtade upplysningar vitsorda vad i motionen anförts om utvecklingen av tändsticksindustrin och de svårigheter, som på senare år yppat sig för densamma. Samtidigt som exporten nedgått till c:a $\frac{1}{3}$ av den år 1929 exporterade kvantiteten har importen under samma tid tredubblats, om ock den absoluta mängden i senare fallet ej synes påfallande stor. Importen härleder sig huvudsakligen från Ryssland och Finland. Känt är, att de utomlands tillverkade tändstickorna ofta givits ett utseende, särskilt med avseende å förpackning, som gör dem svåra att särskilja från gängse svenska typer.

För ett tillmötesgående av motionärernas krav tala sålunda flera omständigheter. Om ock de stigande siffrorna för sysselsättningen av arbetarstammen liksom de åtminstone för tillfället stagnerande siffrorna för importen på senaste tiden tyda på en i någon mån inträdd lättnad för tändsticksindustrin, måste rådande förhållanden på detta område dock anses som mindre lyckliga. Icke desto mindre har utskottet ansett sig icke böra föreslå bifall till motionen. Flera skäl ur handelspolitisk synpunkt tala för ett sådant beslut. Sålunda måste man vid en märkning, på sätt nu föreslagits, av till Sverige importerade tändstickor räkna med den möjligheten, att i länder, där Sverige ännu lyckats placera sin export av tändstickor, motåtgärder skulle kunna bli

följden. Tändsticksexporten från Sverige skulle därigenom hava ställts inför nya svårigheter utöver redan bestående i stället för att hava erhållit hjälp. Man torde äga rätt att antaga, att detta spörsmål redan blivit övervägt av Kungl. Maj:t i samband med avslaget helt nyligen av kommerskollegii förslag i liknande syfte. Utskottet utgår därjämte från att Kungl. Maj:t, då tillfälle erbjuder sig i samband med underhandlingar i handelspolitiska avseenden med främmande makter, begagnar sig av varje möjlighet att tillvarataga det svenska näringslivets intressen.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anført får utskottet hemställa,

att här förevarande motion, nr 227, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 april 1938.

På utskottets vägnar:

OTTO WALLÉN.

Närvarande: herrar Wallén, Silfwerbrand, Karlsson i Grängesberg, Magnusson i Tumhult, Andersson i Mölnadal, Bäckman), Ericsson i Kinna och Petersson i Norregård.*

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.